

Bestyrelsen
Sct. Mariæ Skole
Valdemarsgade 14
Postboks 1522
9100 Aalborg

Eksternt tilsyn med Sct. Mariæ Skole 2016

24.11.2016

Tilsynet med Sct. Mariæ Skole, skolekode 851 053, er foretaget af certificeret tilsynsførende Bent Bengtson, Aalborg.

Tilsynserklæringen er udfærdiget i henhold til den skabelon, der er udsendt og anbefalet af Certificeringsudvalget for tilsynsførende. En skabelon, der kommer rundt om de lovmæssige vurderingskrav.

Tilsynet er gennemført ved overværelse af undervisningen torsdag den 27. oktober og tirsdag den 15. november 2016. Tilsynet er desuden gennemført ved samtaler med skolens ledelse og lærere og elever samt ved gennemsyn af undervisningsmidler og skolens hjemmeside.

Skolen har undervisning i børnehaveklassen - 10. klasse. Under besøget overværede jeg undervisning i fagene dansk, matematik, fysik og engelsk på forskellige klassetrin.

Tilsynsrapporten er udarbejdet på grundlag af overværelse af undervisningen i et omfang, der svarer til kravene i kapitel 3, § 9 a, stk. 1-3 og kapitel 3, § 9 d i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. samt på grundlag af ovennævnte samtaler. Disse samtaler har blandt andet drejet sig om de læseplaner, som undervisningen tager udgangspunkt i. Samtalerne har endvidere omhandlet skolens forståelse af begreberne undervisning og faglighed samt den identitetsopfattelse, der ligger til grund for at drive skolen, som man gør i dag. Også betydningen af et godt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene har indgået i de gode og udbytterige drøftelser, jeg har haft med ledelsen og personalet.

De har også drejet sig om de samværmæssige grundholdninger og opfattelser af dannelsesbegrebet, som har så stor betydning for skolens daglige virke – og for så vidt også for skolens omdømme. Skolen vægter nærhed, tryghed og omsorg kombineret med ambitionen om et højt fagligt niveau. Betydningen af fællesskab (vi-kulturen) samt menneskelig og kulturel mangfoldighed fremhæves i disse drøftelser.

Sluttelig har vi drøftet den udviklingsproces, som skolen undergår i disse år i organisatorisk og dermed også pædagogisk henseende. Hvilke muligheder og udfordringer denne proces giver.

Jeg vil gerne understrege – og gentage – at besøgene på Sct. Mariæ Skole er at betegne som særdeles inspirerende og ”livgivende” for mig som tilsynsførende. Det er en skole præget af varme, god stemning og ambition om hver dag at levere et godt stykke arbejde til gavn for elevernes fremtid.

Som skoleleder Poul Erik Hovelsø udtrykker det i velkomstfolderen, møder man ganske simpelt her en glad skole med ånd og niveau. Alle forudsætninger er til stede: En engageret, dygtig og tydelig ledelse som ved, hvor den vil hen med skolen. Et særdeles dygtigt personale, der sætter faglighed i højsædet, og som samtidig formår at skabe undervisningssituationer, hvor der er ro til læring, og hvor det konstant pointeres i alle samværssituationer, at gensidig respekt og ordentlighed ikke er til diskussion. Lærerne er tydelige i deres mål for undervisningen i de enkelte lektioner (og konteksten), således eleverne forstår både hensigt og indhold.

Det er dejligt at overvære en undervisning, hvor paratheden til at modtage undervisning og lyst til at lære er så markant. Jeg oplever primært søde og videbegærlige elever, der meget gerne vil blive dygtige i de forskellige fag. Elever, der gerne vil bidrage med viden og løsninger, og som får mulighed herfor af lærerne.

Tilsynserklæringen skal kunne svare på følgende:

Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, engelsk og matematik?

Jeg har blandt andet overværet undervisningen i dansk, engelsk og matematik på vidt forskellige klassetrin. Endvidere har jeg gennemset elevernes undervisningsmidler i de pågældende fag samt nogle af deres færdige, faglige produkter. Og naturligvis kort haft en snak med lærerne om deres undervisningsplaner, specielt om konteksten i den undervisning, jeg overværede. Hvor er man henne i de enkelte faglige situationer, og hvad følger efter.

Via mine besøg kan jeg fastslå, at eleverne på de forskellige årgange igen lever op til tidligere års præstationer i disse tre substantielle fag. Der er gennemgående et højt fagligt niveau og stor interesse for fagenes indhold, men selvfølgelig med den naturlige spredning i viden og færdigheder, som der altid vil være i faglig henseende i en klasse. Det faglige niveau og undervisningens indhold i disse tre fag matcher særdeles flot de beskrivelser og undervisningsplaner, der findes i Fælles Mål for folkeskolen.

Elevernes begrebsdannelse er gennemgående præcis og bestemt alderssvarende, ligesom den faglige forståelse og faglige sprogbrug er tilfredsstillende. Ja, i flere tilfælde særdeles tilfredsstillende. Jeg imponeres atter over den faglige ”modenhed” hos en del elever, når det kommer til begreber som opgaveforståelse, perspektiveringer, analyser, sprogbrug, ordforråd, udtaler m.m. Kombineret med en engageret og lystbetonet iver efter at bidrage og lære. Set udefra rigtig gode undervisnings- og læringssituationer!

Der anvendes flerstrengede evalueringsformer, der jævnligt giver en indikation af elevernes faglige niveau.

Ser man på skolens karakterer i disse fag ved folkeskolens afgangsprøver i år, kan man samlet set kun betegne disse som flotte. Endnu en tydelig indikation på den solide undervisning, der op gennem skoleårene i disse fag medvirker til at bibringe eleverne et flot afsluttende standpunkt og en god ballast at tage med ved indgangen til ungdomsuddannelserne.

Vurdering af, om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Jeg har via mine besøg i 2016 konstateret, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering på bedste vis står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen er særdeles god, og det faglig niveau er i orden. Der bedrives en god, målrettet og velovervejet undervisning med sigte på en optimal læring i et flot, samlet undervisningstilbud. Jeg kan kun gentage og understrege, hvad jeg har oplevet tidligere: Der finder rigtig god læring sted i et struktureret og fagligt læringsmiljø præget af ro og overskuelighed.

Skolen har valgt, at Undervisningsministeriets ”Forenklede Fælles Mål” er udgangspunktet for undervisningens mål og indhold. Herunder de nye kompetencemål samt videns- og færdighedsmål. Fagrækken og fagenes placering på de enkelte klassetrin ligner også meget den, der er beskrevet i bilag 1 i forbindelse med folkeskolelovens paragraf 16.

Mine snakke med lærerne underbygger det indtryk, jeg har fået ved gennemsyn af undervisningsmidlerne, at disse er valgt med omhu og grundighed. Grundbøger suppleres med andet relevant materiale, så man herved bedre kan nå målene med undervisningen. Brugen af elektroniske on-line programmer supplerer jævnligt de anvendte grundbøger. It-tekniske hjælpemidler anvendes naturligt i undervisningssituationerne, når de tydeligt og hurtigt fremmer målene med de forskellige læringssituationer.

Det er min opfattelse, at lærernes undervisning er karakteriseret ved et professionelt overblik, og at deres undervisning i høj grad matcher forventningerne til elevernes kunnen og lærelyst. Der er øje for både undervisningsmål og læringsmål. Der arbejdes med et udfordrende og veltilpasset ambitiøst fagligt niveau, der i et tryk miljø holder eleverne fokuserede.

Der er en god afvejning af forholdet mellem undervisning og selvstændigt arbejde. Når eleverne arbejder selvstændigt, giver det mig som tilsynsførende rig mulighed for at vurdere forståelsesniveauet af det, der undervises i og arbejdes med. Det gode samspil mellem lærere og eleverne på skolen er væsentlig at påpege. Lærernes faglighed og de gode relationer til eleverne er skolens nerve og styrke. Nærvær, omsorg og opmærksomhed.

Skolen formår i høj grad gennem dens pædagogiske tænkning, praksis og grundholdning at give eleverne en faglig ballast, de som nævnt tidligere kan bruge i deres fortsatte skolegang på eksempelvis en ungdomsuddannelse. Skolen forbereder eleverne til folkeskolens prøver på 9. klassetrin og 10. klassetrin og samarbejder med kommunens øvrige overbygningsskoler herom.

Samlet set leveres der en undervisning, der fuldt ud står mål med folkeskolens undervisning.

Vurdering af, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene?

Der er for tiden stor politisk bevågenhed i forhold til privatskolernes og de frie grundskolers arbejde med begreberne i ovenstående overskrift. Gør man nu nok ved disse emner? Praktiseres de i hverdagen, og præger de hele skolens kultur? Er der behov for en lovmæssig opstramning?

Ser man på disse begreber og samtidig har været på Sct. Mariæ Skole en del gange, konstaterer man hurtigt, at det er en af skolens store styrker at arbejde med det, man kunne kalde demokratisk dannelse og elevernes involvering heri. Og at denne styrke er stærkt medvirkende til, at eleverne hver dag får mulighed for at opleve en god tryghed og trivselssituation, der samtidig er en forudsætning for effektiv læring. Man kan ligefrem afspejle skolens kultur, dens hverdag og grundholdninger i ovenstående termer samt i begrebet ”ordentlighed”.

Sidste år fremhævede jeg nedenstående passager i tilsynserklæringen:

Holdningen til hele dette aspekt fremgår tydeligt af de første afsnit på skolens velkomstsider:

”På Sct. Mariæ Skole vil vi gerne tilbyde en høj faglighed, men først og fremmest vil vi gerne som katolsk skole skabe et skoletilbud, hvor eleverne oplever nærvær, tryghed, omsorg og kærlighed. Vi ønsker et skolemiljø præget af kreativitet, glæde, fællesskab, forskellighed, tolerance og respekt.

Vi vil tilstræbe at give optimale betingelser for elevernes vækst, læring og dannelse – og altså på Sct. Mariæ Skole en kristen dannelse, hvor fokus ikke mindst er på den enkeltes værdighed og den enkeltes ansvar over for fællesskabet.

Det er derfor vigtigt, at skolen bl.a. er med til at give eleverne selvforståelse, selvrespekt, respekt for - og kærlighed – til andre.”

Og videre hedder det i velkomstfolderen:

”Eleverne på vores skole repræsenterer en mangfoldighed af kulturer og kirkeretninger, og vi ser denne menneskelige og kulturelle mangfoldighed og rigdom som et af vores positive kendetegn.”

”Det er en stor glæde at arbejde på en skole, hvor hver dag åbnes med fælles morgensang, og hvor det er helt naturligt at diskutere kristendom, etik, moral og menneskesyn på en dagligdags og fordomsfri måde.”

I tråd med sidste års tilsynserklæring vil jeg gerne anføre og påpege, hvad jeg ser i forbindelse med skolens arbejde hermed. Det vil naturligvis – og heldigvis – blive næsten en gentagelse af de elementer, som stærkt medvirker til skolens opfyldelse af og arbejde med ovenstående begreber og dannelseskrav:

- Lærernes autenticitet og deres personlighed er forudsætningen for, at dialogen og kommunikationen med eleverne i faglig og samværmæssig henseende bliver gensidig respektfuld. Dannelsesaspektet er i centrum. Nærværende og opmærksomme lærere medvirker til, at alle elever føler sig set og hørt.
- Der arbejdes med demokratiske og dannelsesmæssige emner i en del fag, herunder blandt andet dansk, samfundsfag, kristendomskundskab og historie. Der oplyses, diskuteres, argumenteres, nuanceres og lyttes. Tolerance giver plads til uenighed.
- Eleverne er bevidste om skolens adfærdskodeks og taler ordentlig til hinanden og de voksne.
- Eleverne deltager ligeligt og ivrigt i eksempelvis debatter og meningsudvekslinger og er ikke bange for at udtrykke forskellige holdninger og have forskellige opmærksomhedspunkter. De giver hinanden plads og vil gerne bidrage til fællesskabet.
- Der hersker en tryghed til at være sig selv.
- Der er ro og orden i og omkring undervisningen. Disse faste rammer giver plads til og forståelse for mangfoldighed.
- Skolens elever deltager i rigtig mange aktiviteter hen over skoleåret. Det er aktiviteter, der har både et socialt sigte og hyppigt også et velgørende formål.
- Skoleårets gang med fejring/afholdelse af traditioner, de mange musiske aktiviteter samt fællesskabet via morgensamlingerne medvirker i høj grad til at fremme elevernes alsidige udvikling og demokratiske sindelag.

Skolehverdagen og hele skolekulturen på Sct. Mariæ Skole understøtter i udpræget grad arbejdet med kendskab til og bevidsthed om frihed, folkestyre og menneskerettigheder.

Vurdering af, om undervisningssproget er dansk, med mindre, der er givet dispensation.

Jeg har konstateret, at undervisningssproget er dansk. Den faglige sprogbrug har et flot niveau, og der kommunikeres tydeligt.

Afsluttende betragtninger

Jeg har gennem mange år besøgt rigtig mange skoler i såvel Danmark som udlandet. Både offentlige skoler og privatskoler. Ingen skoler er ens. De skal de heller ikke være. Diversitet kan også være en styrke.

Naturligvis får man som ”skolemand” via så mange besøg og relationer en opfattelse og oplevelse af, hvad en rigtig god skole er.

Det er en skole med tydelige holdninger til pædagogik, faglighed, samvær og omgangsformer. Hvor man konstant tilstræber at skabe en dejlig skolehverdag med fokus på lærdom, trivsel og tryghed. Præget af ordentlighed og udsyn. Og med varme og glimt i øjet.

Sådanne skoler findes rundt omkring. En af dem er Sct. Mariæ Skole.

Bent Bengtson
Brohusgade 11
9000 Aalborg